

Bidden vraagt moed en vertrouwen

In het bisdom Rotterdam zijn we halverwege het Jaar van Gebed. Sinds de Advent is er hernieuwde aandacht voor het gebed, indachtig de aansporing van Jezus: blijf trouw aan het gebed (cfr Lucas 18, 1).

In dit nummer van Tussenbeide staan artikelen over activiteiten in het kader van het Jaar van Gebed. Bidden versterkt en verdiept onze band met de Heer. Gebed maakt ons ook méér gevoelig voor wat God voor ogen staat: waar het gaat om zijn Rijk van liefde. Op deze manier is bidden tevens de aanzet tot naastenliefde en diaconie.

We zijn als christenen geroepen om te blijven bidden. Dat betekent niet dat bidden gemakkelijk is. Voor veel gelovigen is het niet vanzelfsprekend om ruimte te maken voor gebed. Paus Franciscus zei in een preek op het Sint Pietersplein: De Heer keert zich niet af van onze noden. Als het lijkt dat Hij onze vraag om hulp niet hoort, moeten we toch blijven roepen: Heer,

help ons. Dat is de moed die in het gebed nodig is.

Ik blijf ook in de tweede helft van het Jaar van Gebed bidden om goede vruchten: dat steeds meer parochianen zich actief toeleggen op het gebed, dat we dagelijks (!) ruimte maken voor persoonlijk en gemeenschappelijk gebed.

Bidt u mee? Ik ben ervan overtuigd dat bidden ons geloofsleven versterkt en verdiept, dat het ons helpt om de liefde te bewaren en dat onze hoop erdoor wordt gevoed. Wie zou dat als christen niet willen?

+ JOHANNES VAN DEN HENDE
BISSCHOP VAN ROTTERDAM

Beeltenis H. Antonius van Padua in
kerk en klooster H. Antonius van Padua
te Den Haag

Ook in de zomer naar Brielle!

In juli en augustus is het Heiligdom dagelijks geopend van 13.00 - 17.00 uur.
Adres: De Rik 5 te Brielle

Eucharistieviering

Op dinsdag en donderdag vindt om 16.00 uur de eucharistieviering plaats. Op deze dagen is er voorafgaand biechtgelegenheid van 15.15 - 15.45 uur.

Orgelconcerten

Zaterdag 21 juli

Concertgever: Jan Hendrik van de Kamp
m.m.v. Daniella Ferdinand cello

Zaterdag 4 augustus

Concertgever: Liene Madern – Stradina

Zaterdag 18 augustus

Concertgever: Minne Veldman

Aanvang orgelconcerten: 16.00 uur

Zaterdag 8 september: Open Monumentendag. Meer informatie volgt via www.martelarenavangorcum.nl

MUZIEK IN DE KATHEDRAAL Uitnodiging

Het orgel in de Kathedraal moet worden opgeknapt. Daar is geld voor nodig. U treft in deze Tussenbeide een flyer aan met informatie hierover. We hopen dat u ons bij deze restauratie wilt steunen en natuurlijk komen wij zelf ook in actie! Zo worden bij de geldwerving voor de restauratie twee bijzondere uitvoeringen georganiseerd. Voor beide gelegenheden geldt: toegang vrij en collecte aan de uitgang t.b.v. het orgelfonds.

Vrijdag 14 september, 20.00 uur
Orgelconcert in het teken van "50 jaar Kathedraal", "Jaar van Gebed" alsmede het veertigjarig jubileum van organist Aart de Kort. Hij speelt werken van o.a. Bach, Mendelssohn, Messiaen, Litaize en Humperdinck

Vrijdag 28 september, 20.00 uur.

"De kathedraal zingt" Zingt u ook zo graag die oude bekende, fraaie, soms helaas 'vergeten' liederen? En dan het liefst 'uit volle borst' met een stevige orgelbegeleiding in een prachtige akoestiek! Lieder uit het 'Rijke Roomsche verleden', maar ook liederen uit recenter tijd of uit andere tradities.

Een paar voorbeelden: **'Grote God wij loven U'; 'Looft uwen God alle tongen en talen'; 'Aan U o Koning der eeuwen'; Marialieder, enzovoorts.**

Organist is Aart de Kort die in zijn begeleidingskunst van alle markten thuis is en de muziek stijlvol herkenbaar begeleidt. U zingt in de Kathedraal m.m.v. de Kathedrale Laurentius en Elisabeth Cantorij. Alle zanglustige mensen uit alle parochies en kerkelijke gemeenten zijn van harte uitgenodigd! Wij hopen u van harte welkom te mogen heten.

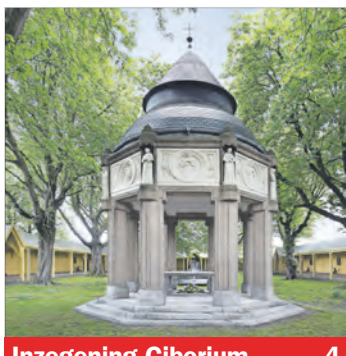
HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal, Mathenesserlaan 305, 3021 HK Rotterdam.

(Auto gratis parkeren in de zijstraten; OV Tram Lijn 4, halte Heemraadsplein; Bus Lijn 32 en 44, halte Claes de Vrieselaan; Metro Lijn A, B en C halte Coolhaven).

MARC SCHAAPE
MEDEWERKER KERKMUZIEK

INHOUD

Column	3
Méer over Brielle	4
Kerktoetredersdag	7
Nieuws van Vronesteyn	8
Kerkbalans 2019: Jazeker!	13
Tour of Faith en WJD	16

Inzegening Ciborium

4

Liduinaprocessie

5

Vuurdoop

6

Wijding

9

Bisschop verwelkomt Mgr Fortes uit Kaapverdië

Op vrijdag 18 mei verwelkomde Mgr. Van den Hende op het bisdombureau in Rotterdam Mgr. Ildo Augusto Dos Santos Lopes Fortes. Mgr. Fortes is bisschop van het bisdom Mindelo in Kaapverdië. Hij was in Nederland op bezoek en diende op zondag 20 mei met Pinksteren het vormsel toe aan vormelingen van de Portugeestalige (Kaapverdische) parochie Nossa Senhora da Paz in Rotterdam.

De 53-jarige bisschop is geboren in Kaapverdië en werd in Portugal priester gewijd voor het bisdom Lissabon. In 2011 werd hij bisschop van het bisdom Mindelo op de Kaapverdische eilanden. Van de 500.000 inwoners van Kaapverdië is het overgrote deel rooms-katholiek. Kaapverdië bestaat uit twee bisdommen: Mindelo en Santiago de Cabo Verde.

Mgr. Van den Hende: 'Het is bijzonder wanneer een medebisschop uit een ander land en met een andere

taal naar ons bisdom komt om het heilig Vormsel toe te dienen. Het laat zien dat we deel uitmaken van de wereldwijde Kerk, waarin het geloof in Christus centraal staat en het vieren van de sacramenten een grote rijkdom is van Godswege.'

'Ook ervaar ik als bisschop bij zo'n bezoek de band met andere bisschoppen', zegt Mgr. Van den Hende. 'Samen mogen we als bisschoppen in onze tijd de opvolgers zijn van de apostelen. In de Portugees sprekende parochie in Rotterdam spreken veel mensen ook Nederlands. Maar zingen en bidden in je moedertaal geeft een bijzondere dimensie aan het vieren van je geloof. Ik ben dankbaar dat de bisschop uit Cabo Verde speciaal voor het vormsel naar Rotterdam was gekomen om zo het Pinksterfeest te vieren met de katholieken van de Portugees sprekende parochie in onze stad.'

DAPHNE VAN ROOSEDAAL

Bisschop: 'Dit leren we van de heilige Antonius van Padua'

Het rectoraat H. Antonius van Padua in Den Haag had de bisschop op woensdagavond 13 juni uitgenodigd om hoofdcelebrant te zijn in de eucharistieviering op de feestdag van de H. Antonius. Dr. Ad van der Helm is rector van de kerk. Hij concelebreerde, samen met pastoor Dolf Langerhuizen van de parochie Maria Sterre der Zee. André van Aarle assisteerde als diaken.

Na de viering hield de bisschop een inleiding over Antonius van Padua en de sociale leer van de Kerk: 'Antonius had als predikant grote invloed en vele mensen bekeerden zich. Zelfs had Antonius invloed in het bestuur van de stad. De magistraat van Padua vaardigde op 15 maart 1231 een wet uit die als volgt luidde: 'Op verzoek van broeder Antonius, mag voortaan geen schuldenaar, die niet in staat is te betalen, van zijn vrijheid beroofd worden. Aansprakelijk is hij in dit geval met zijn bezit, niet met zijn persoon of vrijheid.' Aan het onrecht kwam aldus door toedoen van Antonius een einde.'

'Geïnspireerd door het voorbeeld van de heilige Antonius en aangespoord door de sociale leer van de Kerk, worden wij geroepen om mee te bouwen aan een beschaving van liefde. Als we mensen in nood tegemoet treden, dan hebben we van Antonius geleerd dat een mens in armoede als persoon niet samenvalt met zijn financiële schuld, dat de focus op een zieke mens niet beperkt mag worden tot zijn blindedarm, en dat vluchtelingen geen wandelende problemen zijn maar mensen met een waardigheid.'

DAPHNE VAN ROOSEDAAL

Lees meer op www.bisdromrotterdam.nl

GEKNIPT

Slechtvalken

Paus Franciscus heeft in zijn encyciek Laudato Si (2015) de verantwoordelijkheid van de mens voor milieu en natuur onderstreept, zo valt te lezen in Sint Jacobusnieuws. 'De Sint Jacobuskerk levert een concrete bijdrage aan deze oproep van de paus. Sinds enkele jaren is er namelijk in onze toren een nestkas geplaatst voor slechtvalken. Dit is een beschermde roofvogelsoort die met behulp van dit soort nestkasten langzamerhand weer terug kan keren in de Nederlandse fauna.' Na enkele jaren waarin het bij pogingen tot broeden bleek, kropen er vorig jaar in de kast drie valken uit het ei. Met grote trots melden wij nu dat er rond 14 april weer vier jonge vogels in onze toren geboren zijn.'

Lezersonderzoek

'Kerk aan de Vliet', het blad van de parochiefederatie Vlietstreek in Rijswijk, Voorburg en Leidschendam vroeg zijn lezers naar hun mening over het blad, tot aan nummer 3 van jaargang 2.

Het resultaat van het onderzoek, uitgevoerd door KTO4MKB, valt niet tegen, 'bemoedigend' zelfs, in de woorden van de redactie. 'Het gemiddeld cijfer dat gegeven is, is een acht. Daarnaast zijn er allerlei opbouwende opmerkingen gemaakt waar de redactie haar voordeel mee zal doen.'

Duurzaam

'We zijn ons bewust van de vergankelijkheid en veranderingen van de dingen, wat er vandaag nog is kan morgen verdwenen zijn', valt er te lezen in Samen Stromen, het blad van de Federatie Clara en Franciscus, in een bericht van het parochiebestuur. 'Dit geldt ook voor de energie. Waar wij tot voor kort konden vertrouwen op bijna onbeperkte beschikbaarheid van energie, zijn we er nu van doordrongen dat sommige energievormen eindig zijn en/of niet duurzaam. We hebben daarom onderzocht op welke wijze wij een bijdrage kunnen leveren. Uit nader onderzoek is gebleken dat alleen het dak van de Petruskerk in Roelofarendsveen geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen.'

Op dit moment is Nico Oomen van de beheercommissie druk met het verzorgen van aanbiedingen hiervoor.'

Emmaüsgangers

Parochie De Goede Herder heeft een uitgebreid aanbod geloofsverdieping. In dat kader werd er onlangs een avond georganiseerd over de Emmaüsgangers. 'Toen ze zo met elkaar aan het praten waren, kwam er iemand aan, Jezus zelf, en Hij liep met hen mee.' Kees Maas, missionaris van Steyl en Annemiek Wijnker, actief in de vorming van parochianen, zijn bezield geraakt door het verhaal van de mannen op weg naar Emmaüs en organiseerden ook in Maassluis een avond met beelden van uit de hele wereld. Daarin kwam naar voren dat het verhaal niet oud en stoffig is, maar 'gaat over ons eigen leven'. 'Het laat zien wat wij in ons eigen leven moeten meemaken aan vreugde, ontgoocheling, ontmoeting, luisteren en beluisterd worden, ver van huis zijn en weer thuis komen.' Zo valt te lezen in het blad Kerk aan de Waterweg.

Om mensen bewogen

Jaar van Gebed

In dit Jaar van Gebed ontvingen de aanwezigen in de Gedachteniskapel Titus Brandsma Dordrecht op 9 mei een herinneringsboekje “Om mensen bewogen”. Die avond herdachten zij dat deze kapel, in De Verrezen Christuskerk, twaalf en een half jaar terug werd geopend. Een plek als blijvende herinnering aan het leven van de in 1942 in Dachau overleden karmeliet en martelaar Titus Brandsma.

De kapel omarmt een achttal drieluiken die een aantal fases uit het leven van Titus Brandsma markeren. Twee drieluiken tonen schilderstukjes van groep-8-leerlingen van de Dordtse RK basisschool De Satelliet. In de zes overige drieluiken heeft de Osse kunstenaar mevrouw Ger van Iperen-Schenkels met verschillende technieken enkele aspecten van Titus’ leven verbeeld. Tussen de vaste drieluiken waren in de afgelopen maanden tijdelijk acht kleine panelen aangebracht, die door middel van foto’s, teksten en parafernalia het leven van de door God begeesterde en sociale man laten zien.

© PAUL SEESINK

Verbondenheid

Een week na de herdenking, op 16 mei, werd onder grote belangstelling in de maandelijkse Elia-viering van

Stichting Karmelkring Elia Dordsrecht ook het koperen moment van de Gedachteniskapel herdacht in aanwezigheid van pastoor Tjeerd Visser en pater Edgar Koning o.carm. De liturgie, met als thema “Moedig en mild”, werd gemarkeerd door het liturgische rood als nadruk op het martelaarschap van pater Titus Brandsma.

In zijn overweging ging pater Koning daarop in. Hij wees op de eenvoudige vroomheid en de diepe verbondenheid van Brandsma met Jezus. Een verbondenheid die sterk tot uitdrukking komt in het eenvoudige, maar ontroerende gedicht van de lijdende Titus: “O Jezus als ik u aanschouw”. Dit gedicht schreef hij in 1942 in zijn cel van de Scheveningse gevangenis. Brandsma was een verzetsheld die streed tegen het nationaalsocialisme. Daarnaast was hij een man die zocht naar God en de zin van het leven. Tegelijk probeerde hij met vriend en vijand

contact te maken. Titus was moedig en mild tegelijk.

Gedenkplek

In 1988 namen pater Daniël Steggink o.carm. (*1922-†2006), en Jan Wouters, samen met Jeroen de Jong, Cor Snoeys en Jan Wiersma, het initiatief voor een kleine devotiekapel. Uiteindelijk werd het een inspannende multifunctionele gedenkplek, allereerst bedoeld als een plek van contemplatie. Daartoe is hij tweemaal in de week geopend. Daarnaast wordt de kapel gebruikt voor vieringen en bezinningsbijeenkomsten.

Bijzondere momenten in de kapel in de afgelopen jaren waren de Dag van de Persvrijheid in 2010 en de zilveren verjaardag van Titus’ zaligverklaring in datzelfde jaar. En ook de Dordtse herdenking van 75 jaar Godfried Bomans en de Mariabeeldenexpositie in 2012; een verzameling van wijlen pater Jos Tromp o.carm.

Karmelieten

Niet alleen pater Steggink, maar ook zijn medebroeders karmelieten Tjeu Timmermans, Edgar Koning, Bouke Halma en Jos Boermans droegen hun steentje bij tot de realisatie van de kapel. Samen met enkele parochianen hebben zij zich sterk gemaakt voor de blijvende karmelaanwezigheid in Dordrecht. Dat lukt en tot op vandaag functioneert de kapel in de veelkleurige woonwijk Crabbefhof, binnen de grote parochie én ons bisdom.

De kapel is door de jaren heen een centrum van ontmoeting geworden waar ieder zich welkom mag weten. Mag de Gedachteniskapel met Titus Brandsma als ankerpunt, ruimte blijven bieden voor beschouwing.

PAUL SEESINK

www.seesinkweb.nl

Boekuitgave van Locatieraad De Verrezen Christus, Dordrecht

COLUMN: Gebed in de zorg

Op het eerste oog lijken zorg en gebed misschien weinig met elkaar van doen te hebben. Wat beide verbindt is dat het om mensen gaat, met hun zorgen, wensen en verlangens. Achter de dagelijkse of tijdelijke zorg gaat een hele wereld van beleving en betekenisgeving schuil.

Als geestelijk verzorger en bisschoppelijk gedelegeerde voor de zorg ontmoet ik in instellingen veel mensen met verschillende achtergronden. Ook spreek ik in ons bisdom veel geestelijk verzorgers die daar werken. In maart van dit jaar was er een expertbijeenkomst met hen rond het thema “Gebed in het hart van de geestelijke verzorging”. Broeder Thomas Quartier osb sprak over kiemcellen van gebed. Hij schetste met de

kiemcellen een mooi beeld over gebed in de zorg. ‘Hoe maak je zelf tijd en ruimte voor gebed en hoe doe je dat met cliënten.’ Vaak ontbreekt het aan ruimte en tijd en is bidden en spreken over God niet meer zo vanzelfsprekend.

In de uitwisseling van ervaringen bleek de werkelijkheid divers. Bidden komt aan het licht door een vraag om een gebed als afsluiting van een gesprek, of door een vraag als: ‘Wilt u een kaarsje voor me opsteken?’ of ‘Wilt u aan mij denken?’

In de stilte die er in instellingen is, ligt meestal een intentieboek. Als je daarin kijkt, ontdek je welke

wereld er achter de mensen in het ziekenhuis of in het verpleeghuis schuilgaat.

Wie spreekt over bidden ontdekt dat er meerdere kiemcellen aanwezig zijn. Mensen houden deze echter voor zichzelf, omdat ze vaak niet durven vragen naar of durven spreken over bidden of omdat ze gewoonweg een gemeenschappelijke grond denken te missen.

EMILE BOLEIJ

BISSCHOPPELIJK GEDELEGEERDE
VOOR HET CATEGORIAAL PASTORAAT

Bedevaartseizoen geopend

FOTO'S: © PETER VAN MULKEN

De start van het bedevaartseizoen in het Jaar van Gebed vond op zaterdag 28 april plaats met een eucharistieviering in het bedevaartsoord van de HH. Martelaren van Gorcum. Bisschop Van den Hende was hoofdcelebrant. De custos van het bedevaartsoord, pastoor Jack Glas, en andere priesters concelebreerden. Ook kardinaal Simonis was aanwezig.

Mgr. Van den Hende opende voorafgaand aan de viering de hoofddeuren van de Bedevaartskerk met gebed en besprenkeling. De bisschop deed dat in aanwezigheid van zo'n 450 pelgrims en afgevaardigden van de burgerlijke

overheid, religieuzen, donateurs van Centrum Vronesteyn voor de Priesteropleiding en Diakenopleiding, relaties van diverse fondsen en vele vrijwilligers.

In zijn homilie benadrukte de bisschop dat het geloof in de verrijzenis en de vreugde van het geloof ondanks moeilijke omstandigheden, de vruchten zijn van de verbondenheid met Christus en de trouw aan het gebed. Dat gold voor de eerste apostelen, voor de Martelaren van Gorcum, voor christenen die in de huidige tijd worden vervolgd, alsook voor de bedevaartgangers van Brielle.

Tijdens de eucharistieviering kregen de vertegenwoordigers van elf bedevaartsorganisaties in ons bisdom van Mgr. Van den Hende een bedevaartskaars overhandigd als teken van verbondenheid en de opdracht om te blijven bidden. Ter inspiratie voor de bedevaarten die zij in dit diocesane Jaar van Gebed gaan organiseren, stond op de kaars de tekst "Volharden in gebed".

Vervolgens gingen alle aanwezigen in processie met de bisschop naar het Martelveld, waar de bisschop het recent gerestaureerde Ciborium zegende. Het was deze dag precies 79 jaar geleden dat het Ciborium op het Martelveld in gebruik werd genomen.

Thema 2018: Volharden in Gebed

'Volharden in het Gebed' is het thema van de Nationale Bedevaart op 7 juli 2018 en sluit hiermee aan bij het diocesane Jaar van Gebed. 'Bidden is precies wat die negentien mannen, die we nu kennen als de Martelaren van Gorcum, deden in afwachting van hun lot', vertelt pastoor Jack Glas, custos van het Bedevaartsoord. 'Dat gebed gaf hen kracht om de weg die voor hen lag te gaan, met overtuiging en met kracht. Net zoals ons gebed ons kracht kan geven om de tegenslagen in ons leven het hoofd te bieden. Nu in het Jaar van het Gebed staan we daar extra bij stil.'

'Gebed is onze levensbron. Het verbindt ons met God en is de basis van waaruit we kunnen leven met Christus. En volharden in gebed is belangrijk, omdat onze gebeden niet altijd direct verhoord worden. Ieder van ons komt in zijn of haar leven het kruis tegen. Door te blijven bidden en niet op te geven kunnen we kracht vinden. Zoals de Martelaren van Gorcum in het gebed de kracht vonden om trouw te blijven aan het geloof in de Heer en aan de Kerk.'

DAPHNE VAN ROOSEDAAL

Lees meer via www.martelarevangorcum.nl

Custos Jack Glas

Herinrichting expositieruimte Bedevaartsoord

Eind vorig jaar vroeg het bisdom mij om, samen met de beheerder Johan ten Berge, de expositieruimten van het Bedevaartsoord in Brielle te verbeteren. Twee dingen stelden we daarbij centraal: de presentatie moest overzichtelijker worden (wát tonen we wáár?) en de toelichting bij de verschillende onderdelen kon beter.

Direct bij binnenkomst van de kerk plaatsten wij, naast een algemene aanduiding van de Martelaren van Gorcum, een plattegrond van het complex met aanwijzing van de verschillende onderdelen.

In de kerk werd de belangrijke relieken-schrijn van de Martelaren uit 1923, van de hand van Brom, letterlijk in de schijnwerpers gesteld.

Historie en verering

Aan het begin van beide gangen worden korte video's getoond. In de

linker zijgang naar het Martelveld ligt de nadruk op de geschiedenis, met als kernmomenten 1572 (toen de martelaren werden omgebracht), 1675 (zaligverklaring) en 1867 (heiligverklaring). In de rechter zijgang wordt met name aandacht besteed aan de verering van de Martelaren in de loop der tijd. Er is onder meer veel te zien over de voormalige houten bedevaartskapel.

In de gang aan de achterzijde is een toelichting te vinden op de verschillende onderdelen van het Martelveld. Hier zal nog enige informatie over de verering van de Martelaren van Gorcum elders in de wereld worden toegevoegd. Tijdens de Nationale Bedevaart is dit gereed.

Bij vrijwel alle getoonde objecten is in een uniforme presentatie een korte toelichting te vinden. Een uitvoeriger toelichting op schrift voor de bezoekers is in voorbereiding.

ROY TEPE

Door het leven dat ze heeft geleefd

‘Liduina van Schiedam, Nederlandse kun je je het niet voorstellen, viel met het schaatsen op het ijs. Daarna heeft ze 38 jaar lang op bed gelegen. Dat heeft ze op een bijzondere wijze gedragen.’ Dit vertelt Mgr. Vismans, oud-rector van de basiliek in Schiedam, in een video over de Liduinaprocessie.

De heilige Liduina leefde van 1380 tot 1433. ‘Ze is natuurlijk niet als heilige geboren’, vertelt Mgr. Vismans. ‘Ze is heilig geworden door het leven dat ze heeft geleefd.’ Liduina leerde hoe ze haar lijden kon verbinden met het lijden van Christus. En hoe ze in haar situatie vele mensen tot steun kon zijn. ‘De mensen kwamen bij haar en gingen getroost weg. Ook mensen in armoede, die zij materieel hielp. Het beursje van Liduina raakte nooit leeg.’

‘Dat is een mooie parallel met wat wij nu gedaan hebben. We delen met anderen. In dit geval de gaven voor de Voedselbank’, vertelt de huidige rector van de basiliek, Henri Egging.

Liduina is een inspirerende heilige. Dat is ze zeker ook voor Lex Wepster die samen met anderen de relieken draagt tijdens de processie op 6 mei. ‘Ik besef heel goed dat ik het gebeente draag van een heilige. Tijdens de processie door de stad, waarbij ook Mgr. Van den Hende aanwezig was, denk ik aan waar Liduina voor stond. En dat wij dat eren. Lijden is een mysterie. Lijden is iets dat we allemaal meemaken in ons leven. Het is altijd een worsteling om daarmee om te gaan. Liduina is ons voorgedaan en heeft ons laten zien dat je kunt lijden zonder daarin te verdrinken.’

DAPHNE VAN ROSENDAAL

Bekijk de video en het fotoverslag op www.bisdomrotterdam.nl

© PETER VAN MULKEN

© ROGER PLUJIM

Hoe de Geest helpt te leven

‘Eindelijk is het dan zover. Zaterdag 19 mei 2018. De Vuurdoop en jij bent erbij!’ Zo werden de zeshonderd vormelingen welkom geheten in de HH. Laurentius en Elisabethkathedraal tijdens de jaarlijkse dag die speciaal voor hen wordt georganiseerd. Vormselgroepen uit het hele bisdom kwamen samen op de zaterdag voor Pinksteren. Ze beklommen de toren van de kathedraal, maakten muziek, keken naar theater en deden mee aan workshops. Centraal thema: hoe de Heilige Geest je helpt om te leven vanuit je geloof.

Bij de opening las Mgr. Van den Hende de tekst uit het bijbelboek Handelingen, over de komst van de Geest (Handelingen 2, 1-11). Hij zei daarbij: ‘De Heilige Geest is geen cadeau waar je mee kunt showen: kijk eens wat ik nou heb gekregen. Hij wordt je gegeven in je hart. Natuurlijk kun je dat cadeau dat je ontvangt laten zien. Dat doe je als je de liefde van God laat zien door elkaar in Jezus’ Naam te helpen, te dienen, te vergeven en te steunen. De Heilige Geest brengt samen.’

In het Jaar van Gebed nodigde de bisschop de jongeren uit om te bidden tot de Heilige Geest. Zij hebben zeven voorbeden gebeden rond de gaven van de Geest: wijsheid, verstand, inzicht, sterkte, kennis, liefde, eerbied voor Gods Naam. Een vuurkunstenaar beeldde uit hoe vurig de Geest is en dat je het geloof in het vuur van de Heilige Geest ook aan elkaar door kunt geven. Daarna gingen de deelnemers groepsgewijs uiteen.

FOTO'S: © PETER VAN MULKEN

Rond het middaguur maakte vicaris Henri Egging bekend welke vormselgroep dit jaar de Vuurdoop wisseltrofee wint. De groepen maakten een fotocollage rond de vraag: ‘Heb jij de Spirit?’ De winnende fotocollage laat zien hoe je kunt geloven en bidden in de kerk, wat dat betekent voor je dagelijkse leven en dat de Heilige Geest je daarbij kan helpen. De winnaar was de vormselgroep van de H. Nicolaasparochie in Zoetermeer.

‘Ik hoop dat het vuur van de Heilige Geest met jullie meegaat, vandaag en elke dag van je leven’, zei de bisschop voordat hij alle vormelingen en begeleiders de zegen gaf. ‘En blijf bidden: ‘Kom, Heilige Geest’, als je iets moet

doen dat moeilijk is en wanneer je je geloof en vertrouwen in God wilt bewaren.’

DAPHNE VAN ROOSENDAAAL

VUUR-DOOP!

‘Elk jaar komen de vormelingen van ons bisdom op de zaterdag voor Pinksteren op bezoek bij bisschop Van den Hende. Dat gebeurt in de kathedraal van Rotterdam. Om 9:00 uur gaat het beginnen. Mgr. Van den Hende heet ons welkom. De bisschop leest het Pinksterverhaal voor. En dit verhaal van de apostelen, die de heilige Geest ontvingen in de vorm van vurige tongen, is de rode draad deze morgen.’

‘Een vuurvretter toont het vuur, Mario Raadwijk zingt met vuur en tijdens de workshops gaan we zelf aan de slag met vuur. Van de gewelven en het theater krijgen we vuur! En vol vuur gingen ze verder!’, zegt Engeline van de Ark, begeleidster Vormselgroep parochie De Vier Evangelisten in Den Haag.

Paul van Putten, begeleider vormelingen uit Naaldwijk: ‘Als begeleider naar de Vuurdoop, hoe was dat? Bijzonder! Een kathedraal vol pubers, wat ongemakkelijk, de kerk is anders versierd, een beamer, moderne muziek. Dan het programma zelf, actief en vol. Zoekend naar inspiratie met elkaar, het heilige vuur. Mooi uitgebeeld in een kort theater onder andere door Petrus. Met humor en pakkend, voor een ieder.’

‘Als begeleiders zijn we ook met de bisschop in gesprek gegaan. Heel inspirerend om met een groep andere mensen gewoon te praten over wat een tekst voor jou betekent. Hoe motiveer je twaalfjarigen om het Vormsel te doen? Hoe kijk je aan tegen talenten? Belangrijke onderwerpen waar ik tijdens die ochtend mee bezig was, samen met anderen. Het was inspirerend!’

WORKSHOPS:

Een van de programma-onderdelen van de Vuurdoop is De Ontmoeting. Dit jaar konden de vormelingen meedoen aan het programma van Rock Solid waar de vormelingen op zoek gaan naar hun geloof. Mario gaf een workshop over het ontdekken van je talenten. En Shirleni Blanken liet de vormelingen kennis maken met M25. De kinderen maakten onder andere een kaart met een zomergroet voor ouderen. De Blauwe Zusters lieten de jongeren kennis maken met het religieuze leven dat zij leiden. En Mariette Fleur en Martine Fleur gaven uitleg over hun activiteiten voor de Voedselbank in Leerdam.

KBO Rotterdam

Kwaliteit van leven en omzien naar elkaar

Wij staan klaar om senioren voorlichting en advies te geven over:

Zorg, Welzijn, Wonen, Veiligheid, Digitalisering, Koopkracht en Zingeving.

Wij vertegenwoordigen de senioren bij de verschillende partijen en organisaties in Rotterdam. KBO Rotterdam organiseert meerdere activiteiten voor senioren.

Bezoek daarvoor onze website:
I. www.kborotterdam.nl

Als u meer wilt weten neem dan contact op met de voorzitter:

Mevrouw S.L. Krijgsman-Nijdam
E. sonjakrijgsman@kborotterdam.nl
T. (06) 28252057

Word
abonnee

adveniat.nl

Fietsmaatjes: zoveel meer dan een fietstochtje

In de zomer van 2012 arriveerde de eerste duofiets in Warmond voor het initiatief Fietsmaatjes. Inmiddels zijn de honderd vrijwilligers en tweehonderd gasten die samen fietsen, niet meer uit Warmond en omgeving weg te denken. Tekla Zwinkels uit de parochie Sint Maarten bedacht het project.

Als verpleegkundige in een huisartsenpraktijk kwam Zwinkels dagelijks in contact met chronisch zieken en ouderen. Ze hoorde regelmatig vertellen dat hun wereld zo klein werd, letterlijk en figuurlijk. Er klonk: 'Ik kom niet verder dan de rollator toelaat'. Met dit in haar achterhoofd luisterde Zwinkels naar een familielid die terugkwam van een Zonnebloemvakantie. Zij was rolstoelafhankelijk, maar had sinds jaren weer gefietst, op een speciale fiets. 'Ze straalde helemaal', vertelt Zwinkels. 'Toen dacht ik: fietsen op zo'n duofiets, daar zouden mensen zoals ik in mijn werk ontmoet, zó bij gebaat zijn!'

PCI

Zwinkels zat in het bestuur van de Parochiële Caritas Instelling in Warmond. Daar stelde ze voor een duofiets aan te schaffen, waarmee mensen met een beperking of ouderen samen met een vrijwilliger op pad konden gaan. Het PCI-bestuur was niet meteen enthousiast. De PCI is er om mensen in financiële nood bij te staan, vond men. Nauwelijks buiten komen is een andere vorm van nood, vond Zwinkels. Zij gaf niet op.

Toen een internationaal bedrijf het initiatief besloot te ondersteunen, ging ook de PCI overstag en Fietsmaatjes werd een feit. Pastoor Goumans zegende de eerste duofiets in. Zwinkels: 'Pas na veel promotie, soms met een kraampje op braderieën, begon het te lopen. Wie een proefritje maakt, is vaak meteen verkocht. Ouderen vinden de weg naar Fietsmaatjes via de parochie, de Zonnebloem, fysiotherapeut of huisarts.'

Frisse lucht

Het samen fietsen blijkt zoveel meer te zijn dan simpelweg een tochtje. Het betekent intermenselijk contact, vrijheid ervaren. Je wereld wordt weer groter. Je komt thuis met een verhaal.

Echtgenoot Jan Burgmeijer, die al gauw volop bij Fietsmaatjes betrokken raakte, laat foto's zien van duofietzers in actie: 'Wie is de vrijwilliger, wie de gast? Er is gelijkwaardigheid op de fiets. Er worden hele gesprekken gevoerd, er wordt een terrasje gepikt, kleine boodschappen gehaald en toeristische routes gereden. Soms wel van vijftig

Zorg voor ouderen

kilometer. De duofiets spreekt aan op wat nog wél kan.'

Zwinkels: 'Iedereen weet dat bewegen in de frisse lucht goed is. Maar de verhalen die wij terughoren reiken verder dan dat. Zo is er een vrouw die fietst met haar vader die dementie heeft. Doorgaans spreekt hij nauwelijks, maar op de fiets komt het gesprek gewoon op gang. "Op de duofiets heb ik weer even mijn vader terug", stelt de dochter.'

Veilig

'We hebben vele typen duofietzen uitgetest en geselecteerd op comfort en veiligheid. Op de duofiets mag je meetrappen, maar het hoeft niet, want er zit trapondersteuning op. Vrijwilligers zorgen voor het dagelijkse onderhoud: de banden moeten wel op spanning en de remmen moeten goed functioneren; de fiets mag geen mankementen vertonen.'

Groeiprogramma

Inmiddels rijden in zeven gemeenten nu Fietsmaatjes: van Noordwijk tot de Gelderse vallei. Het Oranjefonds selecteerde Fietsmaatjes voor het Groeiprogramma en stelt hiermee geld beschikbaar om het project ook elders van de grond te tillen. De ambitie is om de komende vijf jaar Fietsmaatjes te starten in zestig Nederlandse gemeenten. Burgmeijer: 'Het moet wel een lokaal georganiseerd project blijven. Dat werkt het beste. Met hulp van het Groeiprogramma kunnen we via training van de lokale teams, onze kennis en ervaring doorgeven, zodat ze niet zelf het wiel moeten uitvinden.'

Geluk

Tekla Zwinkels en Jan Burgmeijer: 'Wij komen beiden uit een katholiek nest. Je inzetten voor de ander is ons met de paplepel ingegoten. Onze inzet voor Fietsmaatjes zien we dan ook als een praktische vorm van barmhartigheid. Het is misschien niet letterlijk het Werk van Barmhartigheid - de zieken bezoeken - maar het is wel mensen uit hun isolement halen. Door te fietsen als vrijwilliger met een gast, breng je niet alleen veel plezier, je wordt er zelf ook blij van. Fietsmaatjes is een unieke manier om de ander even geluk te geven.'

JOLANDA DE WOLF

De kracht van het gebed

‘Bid, en u zal gegeven worden; zoek, en u zult vinden; klop, en er zal voor u opengedaan worden.’ (Matteüs 7:7-8)

Hoe geruststellend is deze gedachte. Wij mogen nooit vergeten wie wij zijn! Kinderen van de Vader. Hij heeft ons lief en wij mogen Hem in ons gebed aanspreken. Hij luistert naar ons gebed.

In ons gebed kunnen wij dichterbij tot de Heer komen. Gebed kan een uiting zijn van dankbaarheid, voor het leven, voor Zijn genade, voor hetgeen wij allemaal ontvangen. Gebed kan een zegen zijn over ons leven, over onze wereld, over onze Kerk! Het gebed benadrukt de persoonlijke relatie met onze God en Schepper en tegelijkertijd verbindt het ons als christenen met elkaar: als één grote keten. Hij weet wat wij nodig hebben.

Bij gelegenheid van Roepingenzondag is een gebedenboekje uitgegeven: “Sluit je aan”. Onze bisschoppen en de oversten van orden en congregaties hebben ieder een eigen gebed geschreven, twaalf in getal, te gebruiken bij het begin van een vergadering in de parochie, thuis of in de verschillende gebedsgroepen.

We zijn blij en dankbaar dat er zo veel mensen zijn die onze priester- en diakenopleiding in hun gebed een warm hart toedragen. Veel mensen hebben zich aangemeld om te bidden om roepingen. Zij vormen op hun plek een schakel in die grote keten kris kras door ons bisdom.

RECTOR WALTER BROEDERS

Het boekje “Sluit je aan” is te bestellen of te downloaden via www.bisdomrotterdam.nl

© L'OSSEVATORE ROMANO / ROLAND ENTHOVEN

25 JARIG PRIESTERFEEST

Op verzoek van enkele parochianen besteden wij hier graag aandacht aan twee priesterfeesten. Beide jubilarissen vertellen over hun weg naar het priesterschap, over de invulling van hun ambt en met name wat de Heer hen schenkt bij de verkondiging van het Woord.

PASTOOR ROCHUS FRANKEN:

‘Het werd voor mij duidelijk hoe belangrijk het geloof wel moest zijn door mijn vader. Het was zondag en ik mocht de Communie ontvangen. Ik zag mijn vader geknield, zijn gezicht in zijn handen en intens in gebed. En iedereen die om hem heen zat, was stil! Ik kon alleen maar denken: de Communie is heel belangrijk. Dat moet wel! Dat kan niet anders wanneer ik mijn vader zo zie bidden.’

© THOM OOSTERVEER

Uit een beroepskeuzetest kwam zijn interesse voor het priesterschap al naar voren, maar omdat hij nog erg jong was, ging Rochus rechten studeren in Leiden. In die tijd sprak hij veel met vrienden en huisgenoten over vragen als ‘Wie is Jezus Christus? Waarom is het kruis belangrijk?’

Op 5 juni 1993 wordt hij priester gewijd. Hij denkt met veel plezier terug naar zijn eerste jaren als kapelaan: ‘Wel priester, maar (nog) geen pastoor, dat is een mooie periode. Ik wijs daar de studenten van Vronesteyn, waar ik geestelijk begeleider ben, ook op.’

Het persoonlijk gebedsleven is belangrijk voor Franken: ‘Toen ik in mijn eerste parochie opgeslokt werd door de hectiek van de parochie, realiseerde ik me dat ik tijd moest nemen voor gebed. Ik bid nu het getijdengebed op een aparte plaats in mijn woonkamer voor een Maria-icoon. Dat geeft me kracht om mijn werk te doen. Als de kerk niet té koud is, zit ik daar natuurlijk ook graag.’

Rochus Franken persoonlijke devotie is nu gericht op de opdracht die wij als katholieken allemaal hebben: onze roeping om heilig te zijn. ‘Ik houd daarbij de woorden van Heilige Elisabeth van de Heilige Drie-eenheid in gedachten: Het zou het mooiste zijn als Onze Lieve Heer in mijn leven de kans krijgt om nog een keer aanwezig te zijn op aarde.’ De hoop dat dat mag gebeuren inspireert Franken.

PASTOOR JAAP STEENVOORDEN bij zijn 25 jarig priesterfeest op 5 juni: ‘De kudde die mij als herder is toevertrouwd is in de loop der jaren alleen maar groter geworden. Maar ik maak keuzes om de mensen zo veel mogelijk echt nabij te zijn. Intens dankbaar ben ik voor alle genade en geestkracht die de Heer mij heeft geschonken en die ik mag doorgeven in de verkondiging van het Woord en de bediening van de sacramenten, in pastorale zorg en gemeenschapsofbouw, in leiding en begeleiding van mensen in de meest uiteenlopende situaties en leeftijden. De vieringen in de week met een kleine groep zijn voor mij heel kostbaar en dragen wij door de liturgie van de Kerk, de rijkdom van de Schrift en de heiligen van de dag. Dankbaar ben ik voor de goede samenwerking met collega's, bestuurders, en vrijwilligers in vele taken.’

In 2007 mocht ik tijdens mijn sabbatsperiode een wandeling maken in het voetspoor van Sint Franciscus door de Apennijnen van Florence via Assisi naar Rome. Ik voel mij als priester ook een soort pelgrim, die met mensen en gemeenschappen op weg is. Als priester heb je de opdracht om mensen te inspireren, hun geloof te voeden door hen bij Christus te brengen. Maar evenzeer wordt mijn geloof gevoed door wat mensen mij toevertrouwen en met mij willen delen. Dat ontroert mij vaak en maakt mij stil. Ja, dat geven en ontvangen tussen mensen draagt mij elke dag opnieuw. Daarin springen vonken over die licht en warmte brengen.

© MEREL VAN DEN ENDE

Naast de viering van de Heilige Eucharistie op zon- en feestdagen en doordeweeks is voor mij de stille aanbidding van het H. Sacrament een belangrijke ontmoeting met Jezus die mij veel rust en bezieling schenkt.

Roeping... geroepen zijn

Mijn naam is Ed Doe, geboren in het jaar 1973 in Rotterdam. Ik ben getrouwd met Aida en wij hebben drie kinderen, in de leeftijd van negen tot veertien jaar. Mijn vrouw heb ik leren kennen in Mexico, toen ik daar op vakantie was. Daar ging er een wereld voor me open. Ik zag dat iedereen welkom was in de kerk en dat het geloof overal te vinden was, zoals op straat en in de gesprekken met mensen. Ik ben overigens van huis uit niet gelovig opgevoed.

Ik vond het fijn om in de kerk aanwezig te zijn, het was alsof ik thuiskwam. Ik had altijd een bepaalde leegte en onrust gevoeld en een bepaald verlangen om mensen bij te staan, zoals de zwakken, de kansarmen, er te zijn voor mensen die het minder hebben. Ik had nu het gevoel dat ik eindelijk aanknopingspunten kreeg op bepaalde levensvragen die ik niet eerder kon beantwoorden en die ik maar wegstopte om er niet over te blijven denken.

Ik voelde zoveel liefde voor God en de Kerk dat ik heel graag de initiatiesacramenten (doop, eerste communie en vormsel) wilde ontvangen. Daarna hebben wij in januari 1998 het sacrament van het huwelijk ontvangen. Een zeer goede voorbereiding (in het Spaans) ging daar uiteraard aan vooraf.

Het lukte niet om een goede en stabiele baan te vinden in Mexico. Ik had bouwkunde gestudeerd en ik kon in Nederland snel weer aan het werk. God heeft een belangrijke rol in ons huwelijk, Hij staat centraal in ons leven. In 2014 heb ik na een zorgvuldige overweging samen met mijn vrouw besloten om te gaan beginnen met de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk in Hoeven, als diakenstudent van het bisdom Rotterdam.

Ik zit nu alweer in mijn vierde jaar en tot nog toe stond de opleiding vooral in het teken van studie en vorming, op persoonlijk, intellectueel en geestelijk vlak. Het studiejaar nadert langzaam zijn einde en ik heb toestemming gekregen om na de zomer aan mijn pastorale stage te beginnen, in de Sint Ursulaparochie in Delft. Ik kan u zeggen dat ik daar echt naar verlang. Overigens zal ik naast mijn stage om de twee weken vanaf donderdag tot zondag op Bovendonk zijn om daar ook te werken aan mijn vorming tot diaken.

Aan u wil ik vragen om voor mij te willen bidden, voor een vooral leerzame en gezegende stageperiode.

ED DOE, DIAKENSTUDENT

Meer weten over roepingen?

Neem contact op met rector Walter Broeders
T: 0703873804 M: 627140117
E: w.broeders@bisdomrotterdam.nl

Wijdingsplechtigheid in teken van de opdracht om onophoudelijk te bidden

'Op grond van de ondervraging van het christenvolk en het oordeel van de verantwoordelijken verklaar ik dat Daan Huntjens waardig bevonden is.' Met deze woorden heeft rector Broeders van Vronesteyn op zaterdag 2 juni Daan Huntjens aanbevolen bij Mgr. Van den Hende voor de priesterwijding. Rector Broeders sprak daarbij zijn dank uit aan de instellingen en personen die een aandeel hebben gehad in de opleiding en vorming van Daan Huntjens. Dat zijn onder meer de seminaries Sint Willibrord (De Tiltenberg), Sint Willibald (Eichstätt), Bovendonk (Hoeven), zijn stageparochie Maria Sterre der Zee (Den Haag) en parochiefederatie De Vlietstreek, waar Daan als diaken actief was en nu zijn benoeming als priester ontvangt.

In zijn homilie ging Mgr. Van den Hende in op het gebed. 'Midden in het Jaar van Gebed priester gewijd worden, Daan, betekent dat je ook gedragen mag worden door gebed en dat je de opdracht om met de Heer in gebed verbonden te zijn ook zelf wil aannemen', preekt de bisschop. 'In de wijdingsliturgie wordt gevraagd of je Gods barmhartigheid wilt afsmecken voor het volk dat aan je is toevertrouwd, door onophoudelijk gevolg te geven aan het gebod van de Heer om te bidden. Het is een opdracht van de Heer (mandatum orandi) die je niet kunt vergeten en niet kunt weg wissen. Het is het fundament van je ja-woord vandaag hier in de kerk.'

[...] 'Broeders en zusters, als u zelf bidt, zal daardoor des te meer het ontvangen van de sacramenten vruchtbaar zijn, zal des te meer het woord van God doordringen in uw hart, zult

u des te meer geraakt worden door de noden van uw naaste en van de Kerk. Onze donateurs die aan de priesteropleiding Vronesteyn geven, doen dat ook in het besef dat het een nood is om te voorzien in een goede opleiding en vorming van priesters en diakens, ter wille van de voortgang van de Kerk als verkondiger van de blijde boodschap in Christus' Naam.'

Bij de viering van de eucharistie nam Daan Huntjens deel als concelebrant. Hij nam zijn plaats in te midden van Mgr. Van den Hende, de concelebrerende bisschoppen Mgr. Van Luyn en Mgr. Hendriks, vicaris-generaal Mgr. Visser, rectoren van de opleidingen waaraan Daan studeerde, en vele priesters van het bisdom Rotterdam. Aan het eind van de viering overhandigde vicaris-generaal Visser de benoemingsbrief aan Daan. De benoeming is tot lid van

het pastoraal team van de parochiefederatie De Vlietstreek: Leidschendam, Voorburg en Rijswijk. De aanstelling is voor 1,0 fte.

Opbrengst collecte

De collecte in deze viering (€ 2.366) was bestemd voor de priesteropleiding van Centrum Vronesteyn en de restauratie van het orgel van de kathedraal. De wijdingsplechtigheid werd muzikaal ondersteund door de Kathedrale Laurentius en Elisabeth Cantorij onder leiding van Marc Schaap. Cantor was Richard Bot. Organist was Aart de Kort.

DAPHNE VAN ROOSENDAAAL

Het hele verslag is te lezen via www.bisdomrotterdam.nl

Parochiebladen kunnen lezers helpen om tot bidden te komen

Parochiebladen besteden in het Jaar van Gebed extra aandacht aan bidden. Dat blijkt tijdens de bijeenkomst met redacties van parochiebladen op 6 juni in Delft. Het bisdom organiseert de bijeenkomst rondom de vraag hoe je als parochieblad mensen kunt uitnodigen om tot gebed te komen.

Mgr. Van den Hende opent de avond met gebed en houdt een korte inleiding. 'Jesus zegt: blijf bidden (Lucas 18, 1). Bidden hangt samen met ons geloof vitaal houden (Lucas 18, 8b). Bidden is belangrijk voor onze band met God, die anders verschaalt. We denken bij de Kerk vaak aan gebouwen. Maar meer nog zijn we mensen in de Kerk die een netwerk van liefde vormen.' De parochiebladen willen die mensen informeren en in toeneemende mate ook inspireren.

Redacties kunnen lezers helpen om tot bidden te komen. Welke plaats heeft gebed in het parochieblad en op welke manier bid je zelf? Laten redacties leden zich raken en kunnen zij op hun beurt anderen raken vanuit een bewuste geloofshouding?

Vier parochiebladredacties vertellen hoe zij te werk gaan. In

'Draagkracht', parochieblad van de St.Christoffelparochie in Rotterdam, stond een ingekorte versie van een geloofsgesprek over bidden. 'Wilskracht', parochieblad van de Willibrordusparochie, heeft een pagina over het Jaar van Gebed en een kalender met gebeden. Het algemene gedeelte van het blad 'Samenstromen' uitgegeven door de parochiefederatie Clara en Franciscus (Nieuwkoop, Roelofarendsveen e.o.) besteedt aandacht aan gebed. Tenslotte vertelt Monique Meeussen, die de avond organiseerde en leidt, dat in Stella Maris, parochieblad van de parochie Maria Sterre der Zee in Den Haag, steeds iemand uit een van de geloofsgemeenschappen vertelt wat bidden voor haar of hem betekent.

De deelnemers kijken terug op een zinvolle bijeenkomst. De gebedsintentie van de paus in de maand juni sluit mooi aan: 'Laten we samen bidden, opdat de sociale netwerken de eigen persoonlijkheid niet opheffen, maar dat zij solidariteit en respect voor de anderen in hun verschillen stimuleren.'

Lees meer via www.bisdomrotterdam.nl

Jaar van Gebed

© PETER VAN MULKEN

Even goed er tussen uit dankzij PCI en Vincentius

'Wij zijn op vakantie geweest op camping De Reebok! We hebben enorm genoten van de caravan en de omgeving. Alles was goed geregeld, in de caravan was alles wat je nodig hebt voor een week vakantie. Wat een grote verrassing dat er bij aankomst een heel mooi gevuld voedselpakket klaarstond. We hebben echt een heerlijke week gehad. Wel vonden we dat de caravan bij aankomst niet (naar onze mening) schoon was, dus hebben wij alles eerst lekker gepoetst, voordat we gingen uitpakken. Helaas was de camping niet echt kindvriendelijk vonden wij (weinig te doen voor kinderen) maar desondanks hebben wij een geweldige week gehad.'

Een kaartje naar huis van een gezin op vakantie? Enthousiast maar onverholen...? Nee, het is een passage uit het verslag van de Parochiële Caritas Instelling in Gouda. Van een gezin dat door de inzet van de PCI op vakantie kon.

Het werd vorig jaar een weekje camping De Reebok, in Oisterwijk. Nog negen andere gezinnen uit het Goudse gingen 'met de PCI' op vakantie. Peter van Vroonhoven van de PCI nuanceert: het is een initiatief van de caritasinstelling, samen met de lokale Vincentiusvereniging. 'Dat is natuurlijk een vereniging met een vergelijkbaar doel. We kregen steeds meer contact en dat groeide uit tot periodiek overleg: mensen klopten bij onze beide organisaties aan en we wilden dat afstemmen, ook om niet tegen elkaar uitgespeeld te worden.'

In die context kwam ook de vraag naar vakanties naar boven. Waarom hebben juist mensen in moeilijke omstandigheden, die een weekje 'eruit' misschien het hardst nodig hebben, geen vakantie?

'Zo ging het balletje rollen. De Vincentiusorganisatie heeft lokale afdelingen die de beschikking hebben over een caravan of een vakantiehuisje.' Kort en goed: 'Zij boeken nu die huisjes voor ons project, wij betalen samen.'

Voordracht

In 2013 gingen voor het eerst vier gezinnen met de beide organisaties 'op vakantie'. Dat aantal groeide uit naar tien de afgelopen jaren. De PCI-Vincentiuswerkgroep doet de selectie van de gezinnen, op basis van voordrachten door organisaties in het veld, zoals in dit geval het Leger des Heils, Sociaal Team Gouda en dat van Zuidplas, stichting Perspectief, Kwintes en nog zo enkele. Een van de vier leden van de PCI-/Vincentiuswerkgroep, waaronder Van Vroonhoven, bezoekt daarna het gezin thuis, samen met de professionele begeleider die hen voordroeg.

Dan kom je nog wel eens voor rare verrassingen te staan. Mensen die bij nader inzien niet meer willen, zoals een van de gezinnen die voor deze zomer op het lijstje stond. 'Of iemand die dacht dat het om de voorjaarsvakantie ging. "In de zomer zijn mijn kinderen met mijn man mee". Maar ook mensen die nog nooit op vakantie zijn geweest en die blij zijn om te bespreken wat je op vakantie kunt ondernemen en dat je beter eten mee kunt nemen, omdat kampwinkels duur zijn.'

De begeleider helpt ook mee in de voorbereiding van de vakantie. Bijvoorbeeld het regelen van vervoer. 'In eerste instantie gaan we er vanuit dat mensen zelfstandig dat vervoer vinden.' In de praktijk wil een PCI-er zelf nog wel eens een ritje maken. 'Maar liever hebben we natuurlijk dat ze dat zelf doen, vooral om ook contacten aan te halen. De vakantiegangers kunnen bijvoorbeeld een buurman vragen en diens kilometers vergoeden.' Het geld daarvoor komt van de werkgroep. Deze zorgt verder ook voor zakgeld (25 euro per vakantieganger) en dus voor het vastleggen van het onderdak. 'Daar moet je relatief vroeg bij zijn, want de caravans zijn gewild.' In november gaat daarom de eerste brief naar de maatschappelijke organisaties de deur uit.

Sponsoren

De middelen voor het betalen van de vakantie betaalt de PCI uit eigen middelen. 'Een keer per jaar houden we een collecte in de parochie, dan houden we een verhaaltje bijvoorbeeld over de vakantieweken.' Maar het is ook een kwestie van efficiënt met de middelen omgaan: vorig jaar liepen de totale kosten op tot een kleine 2900 euro, waarmee 35 mensen op vakantie gingen. Dat is toch geen geld, om mensen met soms 'veel sores aan hun hoofd, te laten ontspannen'.

UIT HET VERSLAG VAN VORIG JAAR: 'Het is een heel avontuur voor de familie geweest; al meer dan tien jaar zijn zij niet op vakantie geweest en het was toch wel een stap om al het vertrouwde thuis los te laten en een week te gaan leven in een andere omgeving.'

TED KONINGS

Kwetsbare kinderen, jongeren en ouderen in Rotterdam verdienen onze steun

Sint Laurensfonds wil graag dat kwetsbare kinderen, jongeren en ouderen in Rotterdam kunnen (blijven) meedoen in de maatschappij.

Wij steunen projecten die de zelfredzaamheid van kinderen en jongeren bevorderen en armoede onder deze groep bestrijden. Daarnaast richten we ons op het doorbreken van sociaal isolement van ouderen.

Zet u zich als organisatie of parochie in voor deze doelgroepen? Mogelijk komen uw activiteiten of projecten in aanmerking voor een financiële bijdrage van Sint Laurensfonds.

Kijk op onze website voor meer informatie over ons fonds en onze werkwijze: www.sintlaurensfonds.nl.

Sint Laurensfonds

M25: luisteren naar ouderen

Zorg voor ouderen

De jongeren van de M25-groep uit Gorinchem, Leerdam, Vianen en Everdingen zoeken het contact op met ouderen. Dat is een van de manieren waarop ze zich inzetten voor de samenleving.

De groep, gelieerd aan de parochie-federatie Driestromenland laat zich, evenals de andere M25-groepen in het bisdom, inspireren door het fragment uit Matteüs 25 waarin Jezus zijn leerlingen leert: 'Wat je aan de minsten der Mijnen hebt gedaan, heb je aan Mij gedaan.'

De M25-groep in de federatie Driestromenland is sinds 2014 actief. De jongeren variëren in leeftijd van twaalf tot twintig jaar. De activiteiten met ouderen lopen uiteen van wandelen met iemand in een rolstoel tijdens de avondvierdaagse, tot samen panenkoeken bakken en opeten.

Luisteren

Rutger van Breemen, begeleider van de jongerengroep: 'Toen we met de groep startten, zijn we begonnen met de zeven Werken van Barmhartigheid. We hebben meteen gezien dat je deze ruim kunt vertalen. De zieken bezoeken kan bijvoorbeeld in onze tijd betekenen iets leuks ondernemen met mensen die zelden meer buiten komen. We begonnen met activiteiten bedenken, maar vergaten na te gaan of men er wel op zat te wachten. Zo begonnen we met spelletjes doen met ouderen. Dat was misschien wel leuk verzonden, maar er bleek helemaal geen behoefte aan te zijn. Zo hebben we geleerd om niet wat wij konden bedenken als uitgangspunt te nemen, maar ons oor te luisteren te leggen, bijvoorbeeld bij de activiteitenbegeleiding van het verzorgingshuis hier in Gorinchem.'

Het lijntje met de activiteitenbegeleider was snel gelegd en zo kwamen activiteiten van de grond als samen kerststukjes maken – het plaatselijke tuincentrum sponsoorde de materialen – tot samen naar de kinderboerderij of een wandeling door het park. Onder het bezig zijn, ontstaat er een gesprek, zonder dat iemand zich opgelaten hoeft te voelen. Kernwoord bij de activiteiten is steeds: aandacht. Verder is afwisseling in de activiteiten voor de jongeren belangrijk.

Eenvoudig

Van Breemen: 'De activiteiten ondernemen we meestal op zondagmiddag, want het weekend duurt voor ouderen vaak lang. Eerst, aansluitend aan de mis, lunchen de jongeren samen om bij te praten. Dat is belangrijk omdat zij vanuit verschillende plaatsen komen. Vervolgens gaan we

afwisselend in Gorinchem en Vianen op pad. Na afloop komen we terug op wat we hebben meegemaakt. De contacten met de ouderen maken vaak indruk op de jongeren; ze zien een deel van de maatschappij waar ze normaal gesproken niet zo bij stil staan. Ze zijn vaak wat verbaasd over de dankbaarheid bij de ouderen, terwijl ze hun eigen inzet als iets eenvoudigs zien. Het mooie van deze activiteiten is dat door aan te sluiten bij de behoeften van de ouderen, het zo ingewikkeld allemaal niet hoeft te zijn. Tegelijk begrijpen ze heel goed dat ze met de activiteiten hun geloof in praktijk brengen. Wanneer men zegt: "Wat goed van jullie dat jullie je zondagmiddag voor ons opofferen." Dan antwoorden ze dat dit is wat Jezus hun leert.'

JOLANDA DE WOLF

© RUTGER VAN BREEMEN

Ontdek je identiteit

Elke drie jaar nodigt de paus jongeren van de hele wereld uit om Hem, hem en elkaar te ontmoeten. Deze keer zijn de jongeren uitgenodigd om in januari 2019 naar Panama te komen. Voor de allereerste keer, sinds de Wereldjongerendagen gehouden worden, vinden ze in Midden-Amerika plaats. Een tropisch land dat twee keer zo groot is als Nederland, maar slechts 3,5 miljoen inwoners heeft. Tachtig procent van de bevolking is rooms-katholiek. Het thema dat de paus voor de WJD 2019 heeft gekozen is: "Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar Uw woord".

De reis vanuit Nederland heeft als uitdagende titel gekregen: "Discover your Identity." Jongeren tussen achttien en dertig jaar zijn van harte uitgenodigd om mee te gaan en in de aanloop naar de WJD hun christelijke identiteit te verdiepen.

De inschrijving voor de WJD is inmiddels geopend en vanuit het bisdom Rotterdam zijn er al jongeren die zich ingeschreven hebben. De meesten van hen hebben al eerder deelgenomen aan de WJD en zijn erg enthousiast. Ook in Nederland houden ze contact met elkaar. Er zijn zelfs jongeren die nog contact houden met jongeren over de hele wereld die ze ontmoet hebben op een eerdere WJD. Alle informatie is te vinden op I: www.WJD.nl

Ook zal er in het weekend van 25 t/m 27 januari 2019 een thuisblijversweekend gehouden worden op Ameland. Inschrijven kan binnenkort via de website van de WJD.

DESIREE BÜHLER, MEDEWERKSTER JONGERENPASTORAAT

© RUTGER VAN BREEMEN

Baaij

Catering

Wij verzorgen
de complete catering
van al uw party's en events
op locatie!

Zowel zakelijk als
particulier!

Kanaalstraat 57 - Lisse | 0252 - 41 34 75
info@baaijcatering.nl | www.baaijcatering.nl

Hoe twee kleine dorpen hun kerken in ere houden

De kerk in Rijpwetering stond in de steigers. Die in Oud Ade staat er weer in. De kerkgemeenschappen in de twee dorpen vormen samen één parochiekern, die er keer op keer in slaagt om de financiële middelen bijeen te brengen om de godshuizen goed in stand te houden.

Rijpwetering

In Rijpwetering staat de O.L. Vrouw Geboortekerk. Ingewijd in 1860, naar ontwerp van Theo Molkenboer, typeert de driebeukige kerk het panorama van het dorp.

De toren is aan de voorkant van de kerk 'ingebouwd'. Maar zwaarder dan de rest van het gebouw. Dat werd een bron van zorg, want het gewichtsverschil leidde tot verzakkingen, waardoor het schip langzaam los-scheurde van de rest van het gebouw. Toen in 1985 een damwand werd geslagen langs het watertje dat het dorp zijn naam geeft, de Rijpwetering, en het grondwater verstoord werd en de grond aan de voorkant van de kerk ging inklinken, kwam de verzakking in een stroomversnelling.

In 1998 werd begonnen met een grote hersteloperatie van de fundering. Zo'n 350 kubieke meter grond werd weggegraven om een nieuwe funderingsvloer te kunnen slaan. Na het uitharden van die vloer werden

Het Godshuis in "kerkdorpen"

De Federatie Clara en Franciscus heeft in totaal 12 kerkgebouwen, vooral in kleinere dorpen in het Groene Hart.

De bijzondere dynamiek van deze dorpen als Rijpwetering en Oud Ade is dat het vaak heel hechte gemeenschappen zijn: mensen zijn op elkaar betrokken, lief en leed wordt gedeeld, en als er wat gevierd gaat worden, of er is hulp nodig, dan is iedereen van de partij. Datzelfde geldt voor de zondag in de kerk: hoe kleiner het dorp, hoe hoger het percentage mensen dat zondag naar de kerk gaat.

Aan de kerk is ook het dorp van verre te herkennen. Het kerkgebouw torent immers hoog boven het dorp uit. De kerk geeft het dorp als het ware een ziel, zo'n gebouw is het natuurlijke en gelovige middelpunt van het dorp. Eenieder die er langskomt wordt onbewust herinnerd de aanwezigheid van het christelijk geloof in deze gemeenschap.

Pastoor Jack Glas over zijn geloofsleven op katholieklevens.nl

Bovenal blijft de kerk natuurlijk de plaats waar gelovigen samenkomen om te vieren: op feestdagen, zondagen, om keerpunten in het leven te vieren, maar ook om troost te vinden als we afscheid moeten nemen. Of gewoon om rust te vinden voor gebed...

We mogen trots zijn op onze kerken!

PASTOOR JACK GLAS

daaronder, door uitgespaarde gaten in de vloer, 82 stalen buispalen geheid. Ook vochtproblemen in de toren en constructieproblemen rond de steunberen van de kerk werden aangepakt.

In totaal vier miljoen gulden was er nodig om de klus te klaren. De kerkgemeenschap had het geluk te worden uitgeloot voor de zogenaamde Kanjersubsidie, waaruit tweederde van de kosten kon worden

vergoed. Nu ja, geluk. "Het bestek lag klaar", vertelt Van Seggelen, voorzitter van de beheercommissie. Je kunt maar voorbereid zijn.

Rijpwetering telt ruim zestienhonderd inwoners. Dat zijn er nog altijd dubbel zo veel als in buurdorp Oud Ade, twee steenworpen verder tussen de A4 en A44, tussen Braassemermeer en Kagerplassen. In totaal tellen de dorpen zo'n zeventienhonderd parochianen. Samen vormen de O.L.Vrouw Geboorte en de H. Bavo in Oud Ade één parochiekern van de Franciscusparochie, die weer onderdeel is van de federatie HH. Clara en Franciscus die het hele plassen-gebied omvat. Sinds enige tijd is er op zaterdagavond een viering in de Bavo, op zondag in de O.L.Vrouw Geboorte en dat wordt om de zoveel tijd afgewisseld.

De grootscheepse renovatie dateert ondertussen van bijna twintig jaar geleden. Vorig jaar bleek dat er opnieuw het nodige werk aan de kerk noodzakelijk was, met name aan de westkant van de toren. Het voegwerk is ondertussen vernieuwd en geïmpregneerd met een waterafstotend middel. Verder is het schilderwerk klaar en is onderhoud gepleegd aan de klokken en het uurwerk.

Oud Ade

Eerder al bleek dat de kerk in Oud Ade (anno 1869) rijp was voor een grote onderhoudsbeurt. In september 2015 deed de beheercommissie, die gaat over beide kerkgebouwen, een oproep aan de dorpsgenoten om bij te dragen aan het groot onderhoud. Die oproep mondde, na een informatie-avond

Vrijwilligers en bestuursleden: v.l.n.r. Hein Jong, Piet Alkemade, Jan van Seggelen, Theo Witteman

Palmpasen 2018

Kerk Oud Ade in de steiger

Renovatie kerktoren Rijpwetering

Zingen is leuk, maar het is nog leuker als je het samen doet! Daarom heeft het kinderkoor van Oud Ade en Rijpwetering de naam 'LOSZ' gekregen, een afkorting van Laat Ons Samen Zingen. Elke week oefent het koor de liedjes die in de viering worden gezongen.

over wat er nodig was, in de zomer van 2016 uit in een actieweek, waaraan "het hele dorp Oud Ade deelnam", aldus Van Seggelen. De onderhoudsbeurt kostte een half miljoen euro. Tweederde daarvan kon de parochie, na goede timing en inspelen op de mogelijkheden, halen uit overheids-geld, in dit geval de Brim-pot van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. "Maar met zevenhonderd inwoners 145.000 euro bij elkaar brengen, dat is niet eenvoudig." Natuurlijk deed Rijpwetering mee, want zo gaat het tussen de dorpen. Al was het maar met het leveren van de deelnemers aan een breed scala aan sponsoractiviteiten.

In het gidsje, dat werd gemaakt, was een diversiteit aan inhoudelijke bijdragen te vinden: een nautische puzzeltocht – schippers uit het dorp stelden hun vaartuigen beschikbaar voor een mooie tocht over de wateren rond de dorpen, met vragen en lekker

eten –, Bavo Open Air, muziek van dj's in de kerktuin, een fietssponsortocht onder de naam 'het avondmaal', een meezingavond met populaire muziek - Bohemian Rhapsody, Hotel California en Alles is liefde –, een concert van muziekvereniging De Heerlijkheid uit buurdorp Hoogmade, Heel Oud Ade en Rijpwetering Bakt – u begrijpt wat er gebeurt- een 'culinaire hoogmis', verzorgd door verschillende cheffoks die de regio rijk is, het Dorpsspel – een interactief teamspel –, Teamkaarten en De Boerenbruiloft – 'vijf bruiden en vier bruidegommen strijden om ene plaatsje'. Om maar iets te noemen.

Het geld kwam er opnieuw. En ook de kosten van de recente onderhoudsbeurt in Rijpwetering – zo'n zestigduizend euro - worden door de kerkgemeenschap gedragen. Zo gaat dat in Kaag en Braassem (de vroegere gemeente Alkemade).

TED KONINGS

MONUMENTENWACHT
ZUID • HOLLAND

Wij houden van uw kerk, net als u.

Monumentenwacht Zuid-Holland ondersteunt eigenaren en beheerders bij het onderhoud of de restauratie van hun monument.

- Onafhankelijk advies en kwaliteitscontrole
- Meerjarenonderhoudsplan met begroting
- Begeleiding bij restauratie- en/of onderhoudstrajecten
- Aankoopkeuringen
- Subsidieadvies

Monumentenwacht Zuid-Holland
T 015 215 43 68
E info@monumentenwacht-zh.nl

www.monumentenwacht-zh.nl

Actie Kerkebalans 2018

Kerkebalans 2019? Jazeker!

Het bisdom Rotterdam publiceert een draaiboek om de leden van werkgroepen Kerkebalans in de parochies aan te moedigen tijdig stappen te zetten voor een succesvolle actie Kerkebalans 2019. De actiepunten voor deze periode zijn: evaluatie en terugkoppeling van de resultaten aan vrijwilligers en parochianen.

Lineke Kremers uit Woerden, hoofd commissie Kerkebalans van de geloofsgemeenschap H. Bonaventura in de Parochie Pax Christi. 'We doen het samen met een groep van zes à zeven mensen. Ieder heeft zijn eigen taak. De evaluatie is belangrijk en nodig om te bespreken wat wel en niet goed is gegaan en hoe wij het nog beter kunnen doen in 2019. Hieruit komt een besluitenlijst en die komt op tafel bij de eerstvolgende bijeenkomst in september.'

Vorig jaar is besloten om voor het eerst het startmoment groots aan te pakken met spandoeken en klokkengelui. Lineke vertelt enthousiast: 'Het was een groot succes. Er waren wel negentig vrijwilligers gekomen op de koffie, de pers was erbij en we hebben een speciale viering gehad. Volgend jaar doen we dat weer.'

Het werken met onderhandse akten, waarmee parochianen voor vijf jaar of langer aangeven met welk bedrag zij de actie Kerkebalans steunen, verloopt al jaren succesvol. 'Dat levert meer geld op', legt Lineke uit. 'We bekijken elk jaar weer of we de brief aan de parochianen over de onderhandse akten kunnen verbeteren.' Ook besteedt de commissie dit jaar extra aandacht aan een groep parochianen die wel in de ledenadministratie is opgenomen, maar geen bijdrage geeft: 'We gaan deze mensen met een aparte brief benaderen. Dat is ook uit de evaluatie gekomen.'

DAPHNE VAN ROOSEDAAL

Het draaiboek is te downloaden via www.bisdomrotterdam.nl

Mogen we heel even uw aandacht?

De kans dat u Fonds Franciscus kent is niet heel groot. Het fonds bestaat nog niet zo lang en we maken geen radio- of televisiereclame.

Als u ons wel kende, zou u weten dat Fonds Franciscus zich inzet voor inloophuizen. Omdat inloophuizen onmisbaar zijn in de hulp aan kwetsbare mensen; aan eenzame ouderen, aan vluchtelingen, aan mensen met psychische problemen.

Dan zou u weten dat inloophuizen het heel moeilijk hebben, omdat er steeds meer mensen gebruik van maken, maar ook omdat het steeds lastiger wordt om de financiering rond te krijgen. En dat we daarom een noodfonds opgericht hebben omdat inloophuizen open moeten blijven voor iedereen die alleen daar nog aandacht en aanspraak vindt.

Als u ons kende, zouden we u kunnen vragen om te helpen, met een donatie bijvoorbeeld. Maar omdat u ons niet kent, is de kans dat u dat doet niet zo groot. Daarom vragen we om uw aandacht. Voor de inloophuizen en voor Fonds Franciscus.

Als u even tijd heeft, kijk dan op www.fondsfranciscus.nl. En als u dan, nadat u ons heeft leren kennen, net als wij overtuigd bent van het belang van inloophuizen, dan is uw donatie natuurlijk van harte welkom.

Bedankt voor uw aandacht.

Fonds Franciscus is opgericht ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van Kansfonds, dat het katholiek sociaal denken als kompas heeft. Donaties worden voor honderd procent besteed aan inloophuizen in Nederland.

Huis voor de Pelgrim

Onze reizen brengen je verder

**Naar Lourdes met
bisschop Mgr. Van den Hende
6 t/m 11 september 2018**

Bij Lourdesreizen speciale kortingsmogelijkheden voor verzekerden van CZ.

Huis voor de Pelgrim Vraag de uitgebreide brochure aan
info@huisvoordepelgrim.nl www.huisvoordepelgrim.nl
T: 043 - 3215715

BOEKBESPREKING

BOEKTIP: Bidden voor iedereen

Uitgeverij Adveniat heeft in juni opnieuw een klein inspiratieboekje gepubliceerd, met deze keer als titel: Bidden voor iedereen. In het Jaar van Gebed is dit boekje (47 blz) informatief en inspirerend. Op veel manieren komt gebed ter sprake: rozenkransgebed, bidden op internet, aanbidding, bedevaart, getijdengebed, het Onze Vader, bidden zonder woorden, bidden aan het ziekbed, het Wees Gegroet, bidden met de bijbel, het Jezusgebed, etc. Een boekje vol uitleg, voorbeelden en verhalen: ISBN 978 94 9209 341 7. Zie: www.adveniat.nl

Opvang voor zieke kinderen

De H. Familiekerk is aan de eredienst onttrokken en krijgt een nieuwe bestemming. Vanaf het najaar 2019 kunnen op deze plek ernstig zieke kinderen voor zorg terecht. In de oude pastorie komen elf jongeren tussen de 16 en 23 jaar met een verstandelijke beperking of vorm van autisme te wonen. De rest van het kerkgebouw wordt omgebouwd tot een intensief zorgcentrum voor

kinderen met ernstige chronische ziekten. Ook komt er een verpleegkundig kinderdagverblijf. 'Deze voorzieningen in een voormalige katholieke kerk voor de meer kwetsbaren in onze samenleving zijn volledig in lijn met de voorkeursliefde voor de armen waarvoor Johannes Paulus II en onze huidige Paus zich herhaaldelijk hebben uitgesproken', aldus pastor Huub Flohr.

**Meer gemak
en
gezelligheid?**

**Huren in Huize
Sint Petrus**

**www.laurens.nl
of 010 33 23 000**

Als oudere zelfstandig wonen, maar meer gemak en gezelligheid? Bij ons huurt u een studio in combinatie met de dagelijkse maaltijd en wekelijkse schoonmaak. Tevens kunt u deelnemen aan de ontmoetingsactiviteiten.

Wat kunnen wij voor u betekenen?

De Diocesane Caritas Instelling (DCI) ondersteunt diaconale projecten en initiatieven in het bisdom Rotterdam. De bestuursamenstelling van de DCI is eind 2017 gewijzigd door het aflopen van bestuurstermijnen. Op de foto het nieuwe bestuur. De DCI heeft in 2017 ruim 162.000 euro toegekend aan diaconale projecten. Daarnaast heeft de DCI voor ruim 33.000 euro bemiddeld bij andere fondsen. Dit staat in het inhoudelijke jaarverslag en de jaarrekening 2017 van de DCI (binnenkort op www.bisdomrotterdam.nl/dci onder "ANBI").

V.l.n.r.: Frank Swagemakers, Tom Boesten, Johan Dooremalen, Gerard Nijenstein, Wilbert van Erp en Jan Kroft (John Bakker was niet aanwezig).

Pelgrimshuis Casa Nova

Rijksmonument:
in 2010 gerestaureerd en gerenoveerd.
Past. Rabouplein 5,
6564 BP H. Landstichting.

Gelegen in een bosrijke omgeving. Uniek om 'n week of enkele dagen voor rust en ontspanning te vertoeven. Denkt u bij uw plannen voor vakantie met uw man, vrouw, kennis of vrienden aan het Pelgrimshuis in de H. Landstichting te Groesbeek bij Nijmegen en Berg en Dal. Het huis biedt een rustgevende sfeer. Met eigen kapel en gelegenheid de gebedstijden mee te doen. En wat ook niet onbelangrijk is: het voorziet in een goede keuken. Er is van alles te doen, o.a. een bezoek aan Orientalis en het Afrikamuseum, wandelen en fietsen (prachtige routes), Natuurservaat de Ooyse Polder, etc.

3 overnachtingen vol pension € 120,- p.p.
Bewaar deze advertentie eventueel voor latere mogelijkheid.
Voor inlichtingen of reserveringen: 024 - 322 14 25
www.pelgrimshuiscasanova.nl

PERSONALIA

Eervol ontslag/ontheffing kerkelijke zending

- ❖ Mw. G.A.M. Willers-van Oostwaard kreeg per 1 januari 2018 eervol ontslag en ontheffing van de kerkelijke zending als medewerker Leren en Pastoraat in het bisdom Rotterdam afdeling Pastorale Dienstverlening (met pensioen).
- ❖ Mw. F.H. Hagedoorn-Timmermans MA kreeg per 1 januari eervol ontslag en ontheffing van de kerkelijke zending als medewerker Jongerenpastoraat in het bisdom Rotterdam afdeling Pastorale Dienstverlening.
- ❖ B. Wooning s.v.d. kreeg per 1 januari eervol ontslag als administrator van de Spaanstalige parochie La Sagrada Familia in Rotterdam.
- ❖ Mw. M.G.A. van Dijk MA kreeg per 1 januari eervol ontslag en ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorgster bij de zorginstelling Antesgroep in Rotterdam en Poortugaal.
- ❖ Mw. drs. J.C. Meijer kreeg per 2 maart eervol ontslag en ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorgster bij de zorginstelling De Naaldhorst in Naaldwijk.
- ❖ Mw. K. Bos kreeg per 15 maart eervol ontslag en ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorgster bij de zorginstelling Aafje, locatie De Vijf Havens te Rotterdam.

- ❖ Drs. C.W. Burgering kreeg per 1 april eervol ontslag als diaken van de parochie H. Nicolaas in Zoetermeer.
- ❖ Chr.N. Bergs kreeg per 1 juli eervol ontslag als voorzitter en lid van het bestuur van Pro Nobis et Posteris

Benoeming

- ❖ A.J. van Deelen is per 1 januari 2018 benoemd tot administrator van de parochie Tous les Saints in Den Haag voor één jaar.
- ❖ C.N. Bergs kreeg ontslag als moderator van de Federatie Rotterdam Rechter Maasoever en is per 1 januari benoemd tot lid van het pastoraal team van de Federatie Rotterdam Rechter Maasoever.
- ❖ H.E.J. Grotaers is per 1 januari benoemd tot pastor van de parochie Christus Koning in Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek, Bleiswijk, Pijnacker en Nootdorp tot 1 juli 2018.
- ❖ Drs. G. Brink ontving per 1 januari goedkeuring en kerkelijke zending als R.K. geestelijk verzorger in de Alrijne Zorggroep, locatie verpleeghuis Leythenrode in Leiderdorp.
- ❖ Dr. Th.B. Hansen is per 20 februari benoemd tot administrator van de Spaanssprekende parochie La Sagrada Familia in Rotterdam voor twee jaar.
- ❖ Mgr. dr. H.A. Verbakel is per 1 juli benoemd tot voorzitter en lid van het bestuur van Pro Nobis et Posteris.

- ❖ M.Th.J. Straathof is per 1 juli benoemd tot lid van het bestuur van Pro Nobis et Posteris.

Goedkeuring en zending

- ❖ Mw. drs. A.F.L. de Krijger ontving per 1 januari 2018 goedkeuring en kerkelijke zending als R.K. geestelijk verzorgster in de penitentiare inrichting De IJssel in Krimpen aan den IJssel en de penitentiare inrichting Haaglanden, locatie Scheveningen.
- ❖ S.M. Zuidersma MA, ontving per 1 maart goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werker in de parochie Heilige Thomas in Alphen aan den Rijn e.o. voor onbepaalde tijd.
- ❖ Mw. drs. D.W.M. Bühler ontving per 1 maart goedkeuring en kerkelijke zending als medewerker jongerenpastoraat van de Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam (0,5 fte) tot 1 maart 2021.
- ❖ Mw. drs. J.C. Meijer ontving per 2 maart goedkeuring en kerkelijke zending als geestelijk verzorgster bij zorginstelling Pieter van Foreest, locatie De Hooge Tuinen in Naaldwijk.
- ❖ Mw. J.G. Stam MEd ontving per 15 maart goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werkster in de parochie Pax Christi in Woerden e.o. voor onbepaalde tijd.

Inzegening kerkhof Zoetermeer

Op 14 juli zal Mgr. Van den Hende om 14.00 uur het kerkhof achter de Nicolaaskerk in Zoetermeer inzegenen.

‘Na tien jaar voorbereiding is in september vorig jaar de daadwerkelijke renovatie gestart. Met de komende inzegening wordt het kerkhof weer opnieuw in gebruik genomen. Midden in de stad Zoetermeer, achter de Nicolaaskerk (rijksmonument) ligt dit intieme kerkhof (nog ouder dan de kerk), gerenoveerd en geheel voorzien van nieuwe beplanting. Met monumentale elementen van het oude kerkhof. Het kerkhof biedt plaats aan zandgraven, urnengraven en urnennissen. Bovendien is er een asverzamelfraf, voor het milieuvriendelijk uitstrooien van as’, aldus Peter Albers, penningmeester Parochiebestuur H. Nicolaasparochie.

De bisschop zal op 14 juli de gebedsdienst leiden en daarna het kerkhof inzegenen. De bijeenkomst wordt afgesloten met enkele korte toespraken en een receptie.

Kerkproeverij

Dit event wordt voor de tweede keer gehouden in het weekend van 15 en 16 september. Nieuw dit jaar is dat parochies die meedoen een brochure ontvangen over het kerkgebouw om uit te delen in de viering van ‘Back to Church: Kerkproeverij’. De brochure laat zien hoe een kerkgebouw is ingericht en wat de betekenis daarvan is. De uitgave wordt gratis ter beschikking gesteld i.s.m. katholieklev.nl en rkkerk.nl en kan kosteloos worden aangevraagd via contact@katholieklev.nl.

IN MEMORIAM

Op 12 december 2017 overleed op 86-jarige leeftijd de zeereerwaarde pater jezuïet **Anton Christiaan Marie Wilmering s.j.**, geboren op 6 april 1931 te Amsterdam en priester gewijd op 31 juli 1963 te Maastricht. Pater Ton Wilmering was verbonden met de pastoraal van het bisdom Rotterdam. Op 1 december 1976 werd pater Wilmering benoemd tot pastoor van de parochie H. Hart van Jezus te Zwijndrecht. Met ingang van 1 juni 1987 werd hem uit deze functie met instemming van zijn provinciaal eervol ontslag verleend. De uitvaart van pater Wilmering vond plaats op 18 december 2017.

Op 30 maart 2018, Goede Vrijdag, is zeereerwaarde pater **Volker Erwin Herm c.p.** (passionist) in zorgcentrum Savelberg te Gouda overleden. Hij werd geboren op 8 december 1944 te Karlsruhe (Duitsland) en priester gewijd op 7 oktober 2000. Pater Herm c.p. was verbonden met de pastoraal van het bisdom Rotterdam. Pater Michael Herm c.p. werd op 1 mei 2000 benoemd tot diaken in de parochie H. Nicolaas te Zoetermeer. Na zijn priesterwijding werd hem uit deze functie eervol ontslag verleend en werd hij op 1 november 2000, met instemming van zijn provinciaal, benoemd tot lid van het pastoraal team van de samenwerkende parochies De Goede Herder, O.L. Vrouw Tenhemelopneming en St. Martinus in Voorburg. Uit deze functie werd hem op 1 juli 2002 eervol ontslag verleend. Op voordracht van zijn provinciaal werd hij op 1 januari 2003 benoemd tot verantwoordelijk pastor in het werkgebied van de H. Gabriël van de Bedroefde Maagd, behorende tot de parochie St. Barnabas in Haastrecht. Met ingang van 1 januari 2006 werd hem uit deze functie eervol ontslag verleend.

Op dinsdagmorgen 6 maart 2018 overleed in het ziekenhuis in Gouda de

zeereerwaarde pater jezuïet **Everardus Johannes Stagge s.j.**, geboren op 29 augustus 1930 te Groningen en priester gewijd op 31 juli 1962. Pater Stagge s.j. was verbonden met de pastoraal van het bisdom Rotterdam. Hij werd met instemming van zijn provinciaal benoemd tot pastoor van de parochies H. Hart van Jezus in Zwijndrecht (1970), OLV Onbevlekt Ontvangen in Den Haag (1973) en H. Willibrordus in Rotterdam (1982). Op 1 november 1982 werd hij naast zijn pastoorsfunctie benoemd tot deken van het dekenaat Rotterdam. Op 15 april 1984 werd hij benoemd tot lid van het bestuur van het toenmalig Diocesaan Pastoraal Centrum in Rotterdam; een taak die hij vervulde tot 1 september 1991. Per die datum werd hij benoemd tot pastoor van de parochies De Goede Herder en HH. Engelbewaarders in Rotterdam en de H. Augustinusparochie in Barendrecht. Op 1 augustus 1995 werd hem ontslag verleend als deken van het dekenaat Rotterdam. Op 29 augustus 2009 volgde zijn ontslag als pastoor van de parochie H. Augustinus en op 3 oktober 2010 zijn ontslag als pastoor van de parochie De Goede Herder en HH. Engelbewaarders. De eucharistie bij zijn afscheid vond plaats op dinsdag 13 maart in de H. Johannes de Doperkerk in Gouda. De crematie vond plaats in crematorium IJsselhof.

Op dinsdag 29 mei 2018 is, voorzien van het H. Sacrament der zieken overleden, de zeereerwaarde heer **Johannes Clemens Maria van Winkel**, priester van het bisdom Rotterdam, geboren op 18 juni 1936 te ‘s-Gravenhage en priester gewijd op 23 mei 1964. Hans van Winkel werd na zijn wijding achtereenvolgens tot kapelaan benoemd in de parochies St. Jeroen in Noordwijk (1964) en O.L.V. Altijdurende Bijstand in Rotterdam (1966). In februari 1969 werd hij tevens benoemd tot moderator van het Ziekenapostolaat. Op 1 maart 1977 volgde

zijn pastoorsbenoeming in de parochie H. Theresia van het Kind Jezus in Den Haag. In februari 1985 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie HH. Michael en Clemens in Rotterdam en in 1988 tot pastoor van de parochie H. Maria van Jesse in Delft. Met ingang van 1 september 1995 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies Sint Josef en H. Willibrordus in Wassenaar en op 15 november 1995 tevens tot pastoor van de parochie De Goede Herder eveneens in Wassenaar. Op 10 juni 2003 werd hij benoemd tot lid van het pastoraal team van de parochie H. Nicolaas te Zoetermeer. Pastor Van Winkel vervulde daarnaast tal van belangrijke nevenfuncties. Hij was spiritueel van de priesteropleiding Vronesteyn (van 1987 tot 2000), lid van de Priesterraad (van 1991 tot 2001), spiritueel van de priesteropleiding van het Ariënskonvikt van het aartsbisdom Utrecht, lid van de Broederschap van de Heilige Liduina van Schiedam, rector van de kapel van Huize Mater Ecclesiae in Den Haag, voorzitter van de kerkelijke instelling Sint Jacobs Godshuis in dezelfde stad, erekapelaan van de Soevereine Militaire Orde van Malta Associatie Nederland. Met ingang van 18 juni 2011, bij gelegenheid van zijn 75ste verjaardag, werd hem op eigen verzoek eervol ontslag verleend als lid van het pastoraal team van de parochie H. Nicolaas en tegelijkertijd ook eervol ontslag uit de gewone ambtsbediening van het bisdom Rotterdam. Pastor Hans van Winkel heeft zich vierenvijftig jaar als priester ingezet voor het bisdom Rotterdam. Hij was een innemende en aimabele persoonlijkheid, erudiet en met veel belangstelling voor kunst en cultuur. Het was een man van de Kerk en van geloof; beide heeft hij trouw en naar beste vermogen gediend. De eucharistieviering bij gelegenheid van zijn uitvaart werd gehouden op dinsdag 5 juni in de kerk van de H. Nicolaas in Zoetermeer; hij werd in besloten kring ter aarde besteld in Den Haag.

COLOFON

Tussenbeide is de nieuws- en informatiekraant van het Bisdom Rotterdam. Het blad verschijnt onder verantwoordelijkheid van de afdeling Pers en Communicatie.

Hoofredactie: Francis Wout
Redactie: Ted Konings, Monique Meeussen, Frits Vermeulen, Jolanda de Wolf

Aan dit nummer werkten verder mee:
Rector Walter Broeders, pastoor Jack Glas, pastor Huub Flohr, pastoor Rochus Franken, pastoor Jaap Steenvoorden, Emile Boleij, Ed Doe, Roy Tepe, Desiree Bühler, Daphne van Roosendaal, Margreet Janse (DCI), Daphne van Hoesel, Esther van Berkel, Peter Albers, Paul Seesink, Bovenwijs/Steven van der Kwartel, Paul van Putten, Engeline van de Ark, Tineke Sta-Bol, Co Lieveise.

Fotografie:
Peter van Mulken, Monique Meeussen, Ruud van der Loos, Rutger van Breemen, Renate Uppelschoten, Bernard Geise, Thom Oosterveer, dhr. T. van Bree, Paul Seesink, L'Osservatore Romano/Roland Enthoven, Ramon Mangold, Hein de Jong, Merel van den Enden.

Redactie en abonnementenadministratie:
Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71, Fax: 010 - 436 71 90
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl
IBAN: NL30INGB0000464304

Vormgeving en drukkerij:
Halewijn NV, Halewijnlaan 92, B-2050 Antwerpen

Abonnementen:
€ 1,50 per jaar (voor parochies)
€ 10 per jaar (individueel abonnement incl. porto)
Abonnementen kunnen elk gewenst moment ingaan en worden automatisch verlengd, tenzij minimaal vier weken voor het verstrijken van de abonnementstermijn schriftelijk wordt opgezegd.

Advertenties:
Borgerpark Media
Lydia Bevers, Postbus 8027, 6060 AA Posterholt
T: 0475 - 711 362
E: info@borgerparkmedia.nl
I: www.borgerparkmedia.nl

Overnemen:
Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen in parochiebladen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

Het Franciscus en Clarahuis in Delft

“Zoals men ijzer scherpt met ijzer, zo scherpt een mens zijn medemens” (Spreuken 27,17). Vanuit die gedachte zijn in de christelijke traditie gemeenschappen ontstaan, waar mensen samenleven om elkaar te ondersteunen en scherp te houden in de zoektocht naar het goede en naar God. Onder deze gedachte is ook het Franciscus en Clarahuis in Delft ontstaan. Een huis midden in de stad, waar jongeren wonen (van achttien tot dertig jaar) die niet alleen vaardigheden willen opdoen in studie of werk, maar ook in het leerling-zijn van Jezus Christus”. (Kapelaan Cornelis Stok, oprichter 2018). Esther van Berkel ging langs bij het Franciscus en Clarahuis om de ervaringen van de jongeren te horen die in het huis wonen. Zij interviewde Emma Kenselaar die in Rotterdam Social Work studeert in Rotterdam Social work en Erik Rovers die als informatie specialist werkt op verschillende plekken in Nederland.

Wie wonen er?

In januari 2018 is in Delft het Franciscus en Clarahuis geopend. In de voormalige woonruimte van de Franciscanen wonen rooms-katholieke jongeren die met elkaar een gemeenschap vormen en het geloof delen en samen vieren.

De jongeren die in het Franciscus en Clarahuis wonen komen uit verschillende plekken in Nederland. Van Dordrecht tot Amstelveen, van Flevoland tot Waddinxveen en ook Enkhuizen. Erik Rovers, die in december in het huis kwam wonen, hoefde niet lang na te denken over zijn keus om zich in het huis samen met andere jongeren te vestigen. Hij had al heel lang het idee om in een gemeenschap te leven waarin het geloof met elkaar werd gedeeld. Erik vindt dat er in het huis een mooie dynamiek is. ‘Je krijgt de ruimte om jezelf te ontwikkelen, zowel binnen je dagelijks leven als in het geloof.’

Emma die sinds maart in het huis woont, wilde graag meer verdieping in haar geloof. Zij was op zoek naar een groep jongeren met wie ze daarover kon praten en discussiëren, maar waarmee ze ook leuke dingen kon beleven. Iedere bewoner heeft binnen het huis een eigen taak. Van huishoudelijke taken tot het bijhouden van de financiën.

Hoe draagt het wonen in dit huis bij aan je geloof?

Elke dinsdagochtend wordt er een gebedsviering gehouden, die wordt voorgegaan door kapelaan Cornelis Stok. De bewoners van het Franciscus en Clarahuis houden elke maand twee geloofsavonden, één vergaderavond en één gezelligheidsavond. Tijdens de geloofsavonden wordt er een thema besproken. Erik en Emma zeggen dat ze veel leren van de geloofsavonden. Ze krijgen een verdiepende blik op wat er in de Bijbel staat. Naast geloofsactiviteiten binnen het huis, besteden de bewoners ook tijd aan geloofsactiviteiten buitenshuis. Zo zijn ze met elkaar naar The Passion geweest.

Interessante discussies?

In het huis staat iedereen open voor elkaars mening. Er is ruimte om met elkaar in discussie te gaan en vragen te stellen. De bewoners in het Franciscus en Clarahuis hebben verschillende achtergronden, de ene is meer met het geloof bezig dan de ander. Maar dit maakt de groep juist dynamisch. De bewoners delen hun mening met elkaar, maar willen elkaars mening niet opleggen.

Is er nog een kamer vrij?

Er is op dit moment nog één kamer vrij in het huis. Op de vraag waarom iemand juist in dit huis moet komen wonen, weet Erik snel een antwoord. ‘In dit huis is er een evenwicht tussen je dagelijkse bezigheden en het geloof. Je heb de ruimte om je eigen

ding te doen en daarnaast jezelf te ontwikkelen in het geloof en daar vragen over te stellen.’

Moeten er andere vergelijkbare huizen komen?

Erik en Emma geven beiden aan dat het goed zou zijn als er meer huizen zoals het Franciscus en Clarahuis zouden komen. Er moet gekeken worden of hier vraag naar is en of er voldoende draagvlak voor is.

ESTHER VAN BERKEL

Tour of Faith in teken van WJD 2019

Tijdens de Tour of Faith op zondag 13 mei in de H. Franciscus en Clara kerk aan de Raamstraat te Delft gaf bisschop Van den Hende een catechese over Maria en gebed aan de dertig aanwezige jongeren. Eerst vierden de jongeren en de bisschop de eucharistie. Kapelaan Eli Stok concelebreerde. Jongerenkoor Corbulo uit Wateringen verzorgde de gezangen. Na de evangelielezing (Johannes 17, 11b-19) zong Corbulo het lied ‘How can I keep from singing’. [...] In de drie jaren op weg naar de WJD in Panama koos de paus drie Maria-thema's. In 2017 was dit: Omdat aan mij zijn wonderwerken deed Die machtig is, en heilig is zijn Naam (Lucas 1, 49). In 2018: Vrees niet Maria, want gij hebt genade gevonden bij God (Lucas 1, 30). En in 2019: Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord (Lucas 1, 38).

Mgr. Van den Hende: ‘De paus wil dat we zoals Maria ons Gods liefdevolle daden in het verleden herinneren als reden tot dankbaarheid, dat we niet bang zijn en moed hebben in het heden te geloven en te antwoorden op de roepstem van de Heer, en dat we als leerlingen van de Heer de hoop bewaren voor de toekomst. Kunnen we naar het model van Maria zo in ons geloof staan?’ De WJD die in januari 2019 plaatsvinden in Panama bieden deze keer extra inhoud voor young professionals in zogeheten ‘streams’ over onder meer leiderschap, onderwijs en theologie. Opgeven voor de WJD kan tot 1 oktober. Informatie over inschrijven voor de WJD is te vinden via <http://wjd.jongkatholiek.nl>.

DAPHNE VAN ROSENDAAL

Sterke ‘Rotterdamse’ inbreng in ‘Rijsbergen’

Het nationaal kampioenschap voor tiener- en jongerenkoren werd al voor de 29ste keer georganiseerd, maar nog niet vaker zal de inbreng van jongeren uit het bisdom Rotterdam zo groot geweest zijn. Zeven van de dertien koren die meedongen naar de titel in Rijsbergen, kwamen uit onze contreien.

Jongerenkoren komen graag naar het festival in Rijsbergen. Het hele weekend staat namelijk in het teken van veel meer dan alleen de wedstrijd. Natuurlijk wordt er hard gewerkt om het beste optreden ooit neer te zetten, dat beoordeeld wordt door een jury, maar daarnaast is het ook gewoon de gezelligheid tussen de koren die de boventoon voert. Dé uitgelezen kans om te kijken wat voor repertoire de andere koren zingen, maar ook of er nog iets bruikbaar zit voor het eigen koor.

Een weekend lang

Het kampioenschap duurt een weekend, maar het programma bestaat niet alleen maar uit zingende koren. Zo wordt er op

zaterdagmiddag een sportieve activiteit georganiseerd, is er 's avonds een barbecue die eindigt in een feestavond met coverband en is er op zondag een eucharistieviering waarbij de hele kerk vol zit met zingende jongeren. Dit jaar ging mgr. Van Luyn voor tijdens de viering. De prijsuitreiking is op zondagmiddag.

Repertoire

Met vier nummers is het aan de koren om te laten zien wat ze kunnen, waarbij de liederen beoordeeld worden op koorklank, interpretatie en begeleiding. Het inzingnummer is daarvan het enige dat niet beoordeeld wordt. Er is altijd een verplicht nummer, dat de koren kunnen kiezen uit vier liederen. Daarnaast is het aan de koren zelf om een nummer te kiezen dat past bij het thema, dit jaar: “respect voor elkaar”. Als laatste is er dan nog een vrij keuzenummer over.

Prijzen

Toch hoopt iedereen er stiekem met één van de prijzen van door te gaan. Naast dé prijs van de jury worden er ook prijzen uitgereikt door een publieksjury, is er een prijs voor de beste compositie (nieuw geschreven nummer) en voor de beste liturgische beleving. De prijs voor liturgische beleving is dit jaar gewonnen door TK De Goede Herder uit Zoeterwoude. De beste compositie werd “Give us mercy”, geschreven door Jelle Roosen en Dianne van Houdt, van Jokolo uit Nijmegen. De eerste prijs van de publieksjury én die van de vakjury gingen dit jaar naar Tutti uit Gorinchem.

DAPHNE VAN HOESEL

Foto: De ‘winnaars’ van Tutti

